

dr. E. Boekmanstichting
Bibliotheek

STICHTING DONEMUS
JAARVERSLAG 1974

INLEIDING

Wie kennis neemt van de - evenals in de voorafgaande jaren door de afdelingshoofden opgestelde - verslagen, zal daaruit makkelijk een aantal feitelijkheden betreffende het jaar 1974 kunnen herleiden, zoals b.v. de sterke stijging van de verkoopcijfers, het grote aantal nieuw binnengekomen werken in 1974, de daling in de sector verhuur van orkestwerken, de verbeterde werkwijzen van de reproductie-afdeling etc. Uit de formele verslaggegevens blijkt evenwel niet dadelijk dat 1974 voor Donemus in menig opzicht een bijzonder jaar was. Daarom dienen in deze inleiding een aantal zaken te worden gememoreerd, die anders in het vergeetboek zouden kunnen belanden.

Leiding van Donemus

Door het vertrek, per 1 januari 1974, van de directeur André Jurres moest in de leiding worden voorzien. Daar bestuur en directie zich op dat tijdstip, in gezamenlijk overleg met de medewerkers, bezonnen over een reorganisatie van Donemus, was het moeilijk om meteen tot het aanzoeken van een nieuwe directeur over te gaan. Besloten werd de leiding tijdelijk toe te vertrouwen aan een driemanschap, bestaande uit Nico Schuyt (afdeling Uitgave), Rogier Starreveld (afdeling Informatie en Propaganda) en Paul Wiegmans (afdeling Administratie). Hun opdracht was: het runnen van de lopende zaken enerzijds en het uitwerken en op gang brengen van de reorganisatie anderzijds. Door het in de besprekingen betrekken van Rina Smits (Bibliotheek en Documentatie) en Louis Neesman (Technische Afdeling) werd dat college per 1 mei 1974 uitgebreid tot een collectief van vijf. Aan de besprekingen van dit door Nico Schuyt geleide team nam, als adviseur, de voormalige directeur André Jurres deel. Bovendien vonden maandelijkse besprekingen plaats van het voltallige personeel, dat in bijzondere gevallen nog wel eens extra bijeenkwam ook. Toch werd in 1974 begonnen met het zoeken naar een nieuwe directeur, hetgeen echter in dat jaar nog geen resultaat opleverde.

Reorganisatie

Reeds in juni 1973 had het bestuur van het Genootschap van Nederlandse Componisten aan bestuur, directie en medewerkers van Donemus een rapport aangeboden. De hoofdpunten die daarin aan de orde werden gesteld waren de volgende. De componisten wensten een nauwere band met Donemus, meer betrokkenheid bij en invloed op de gang van zaken daar. Er werd een verouderde beheersstructuur geconstateerd, die zo'n betrokkenheid allerminst bevorderde. In het beleid van Donemus werd een onklarheid vastgesteld: documentatie- en uitgeverstaken zijn

niet duidelijk gescheiden. Ook het onderscheid dat werd gemaakt tussen aangesloten componisten (tot 1960) en niet-aangeslotenen (allen die zich nadien presenteerden) werd als een kwalijke zaak te boek gesteld. Een aantal componisten vond de dienstverlening van Donemus (het snel kunnen laten aanmaken van partituren en partijen voor incidentele manifestaties) te wensen overlaten. Er werden nauwere betrekkingen gewenst met de muziekpraktijk en er werd aangedrongen op een veel actiever en meer gerichte propaganda voor de Nederlandse muziek.

In november 1973 reageerde het bestuur van Donemus met een nota, waarin bovengenoemde wenselijkheden werden onderschreven en nader uitgewerkt. Dit stuk werd ter discussie gesteld in de vergadering van de raad van beheer in diezelfde maand.

1974 is een jaar van discussie geweest, niet alleen binnen Donemus, maar ook via een reeks gesprekken die wij voerden met een dertigtal componisten, onder wie ook een aantal niet-leden van het GNC. Al die discussies en dat overleg bleken maar al te nodig om de wegen te vinden die tot realisatie van een nieuw Donemus zouden kunnen leiden. De staf stelde een ontwerp op voor een selectie-procedure, daar dit punt toch wel het hete hangijzer bleek. Die selectie - die een gericht propagandamogelijk moet maken - was ook een eis van de Raad voor de Kunst.

Toen - bij bespreking van dit selectie-ontwerp in ons bestuur - bleek dat een juridisch advies moest worden ingewonnen, wendden wij ons tot Mr. Rob du Bois, lid van de raad van beheer. Du Bois zag de selectie zozeer als onderdeel van een groter geheel, dat hij besloot tot het opstellen van concept-statuten en reglementen, waarin de selectie-procedure vanzelf haar plaats kreeg. Zijn ontwerp werd binnen het bestuur bediscussieerd en kon, in 1975, worden voorgelegd aan de medewerkers van Donemus, de ledenvergadering van het GNC en aan aangesloten componisten die geen lid van het GNC zijn. De hoop op een nieuwe, meer effectieve opzet van Donemus is daardoor in belangrijke mate toegenomen.

Nico Schuyt

I FINANCIEN

Financieel ziet het er naar uit dat wij in 1974 binnen de perken van de begroting zijn gebleven; dat werd bovendien in de hand gewerkt door verschillende oorzaken van duidelijk tijdelijk karakter: de post salarissen werd beïnvloed door het feit dat de directeursvacature in 1974 nog onvervuld bleef, terwijl de auteursrechten zeer hoog uitvielen, o.a. omdat BUMA en STEMRA met hun uitkeringen aan het inhalen zijn. Zo werd van STEMRA zowel de rubriek radio 1970 als radio 1971 ontvangen.

Als gevolg van sterke kostenstijgingen, met name van de portokosten, kwam de post buitenlandse publiciteit echter ver boven het maximaal toegezegde subsidiebedrag van de afdeling Internationale Betrekkingen van het Ministerie van CRM (ruim f. 85.000,- tegenover een toegezegd subsidie van f. 72.000,-). Nu het gewone budget zo gunstig is uitgevallen is naar mijn mening het vertrouwen gerechtvaardigd dat de overheid accepteert dat deze strop ten laste van dit gewone budget wordt gebracht.

Bovenstaande gegevens moeten hier onder voorbehoud worden vermeld, omdat op dit moment het accountantsrapport over 1974 nog niet is uitgebracht.

Hoewel niet geheel behorend tot 1974 geef ik hieronder een overzicht van de percentages die de verschillende kostenonderdelen op het totale budget innemen over de jaren 1969 t/m 1974 (1974 onder voorbehoud, en daarom tussen haakjes gezet).

	<u>1969</u>	<u>1970</u>	<u>1971</u>	<u>1972</u>	<u>1973</u>	<u>(1974)</u>
totaal uitgaven	100	100	100	100	100	(100)
personeelslasten	44,7	45	51,7	56,3	57,4	(53)
huisvesting, techn.afd., doc./bibl., alg. kosten	24,4	25	19,2	18,5	17,7	(20,5)
exploitatiekosten	9	8,7	10,6	9,4	9,9	(10,4)
informatie en propaganda, buitenlandse publiciteit, DAV-platen	21,9	21,3	18,5	15,8	15	(16,1)

Bovenstaand overzicht moge verduidelijken hoezeer ook bij Donemus de activiteiten achterblijven als gevolg van de stijgingen van de personeelslasten. Anders gezegd: de benodigde subsidies om het Donemus-apparaat draaiende te houden en de voor activiteiten beschikbare subsidies gaan steeds meer uiteenlopen. Een verontrustende ontwikkeling, tenzij de plannen voor vernieuwing van Donemus, die al in een vrij ver stadium zijn, voor de overheid aanleiding zijn om ons in de toekomst meer financiële armslag te geven.

Paul Wiegmans

II ORGANISATIE

A. Componisten

Het aantal componistennamen in de catalogi van Donemus nam in 1974 toe van 229 tot 243. De veertien nieuwe componisten zijn:

Henk Alkema	Wim Laman
Stephan Baekers	Charles van der Leeuw
Hans Broekman	Jan Molthoff
Henri Delnooz	Robert Nasveld
Mathieu Geelen	Henk van Schevikhoven
Jacques Goosen	Elmer Schönberger
Gerard Kempers	Liuwe Tamminga.

Twee componisten overleden in het verslagjaar: op 10 januari Herman Blazer, bij Donemus vertegenwoordigd met een Cello-sonate, en op 20 juli Jan Pouwels, van wie werken in velerlei bezettingen in de catalogus voorkomen. Uiteraard blijven hun werken in het fonds van Donemus gehandhaafd.

B. Raad van beheer

Door de vele en omvangrijke werkzaamheden die gepaard gingen (en nog gaan) met de herstructurering van Donemus (zie ook het jaarverslag over 1973, paragraaf VII) en doordat het jaar 1974 als "directeurloos tijdperk" van alle medewerkers grote inspanning eiste, moesten jaar- en najaarsvergadering van de raad van beheer in 1974, na herhaald uitstel, helaas vervallen. Goedkeuring van de jaarstukken over 1973 moest derhalve noodgedwongen naar 1975 worden verschoven. Het uitstel leek aan de andere kant echter zinvol, omdat immers in 1975 meer afgeronde plannen zouden kunnen worden voorgelegd.

Wat de leden betreft die aan de beurt van aftreden waren, werd aan de benoemende organisaties verzocht de mandaten te willen verlengen. Dit voorstel werd in alle gevallen goedgekeurd. Alleen in de plaats van mevrouw Wagenaar-Nolthenius, die reeds eerder te kennen had gegeven haar functie in de raad ter beschikking te willen stellen, werd een nieuwe gedelegeerde aangewezen door de Vereniging voor Nederlandse Muziekgeschiedenis, t.w. drs. Paul Op de Coul.

Ultimo 1974 was de samenstelling van de raad van beheer als volgt:

J.W. Acda	Gerard Hengeveld (KNTV)
H. Albersen	Robert Heppener (SNM)
Louis Andriessen (GNC)	James S. Holmes (VvL)
Lodewijk de Boer (VvL)	Paul Hupperts
Mr. Rob du Bois (GNC)	Drs. P.M. Op de Coul (VNM)
Willem Breuker (GNC)	Peter Schat (GNC)
Henk J. van den Brink (KNTV)	Mr. J.H. Verhagen (SNM)
Carel Brons	Marinus Voorberg
Jaap Geraedts (SNM)	Dr. Jos Wouters (SNM),
Dr. Clemens von Gleich (VNM)	voorzitter.

Ook dit jaar vervulde prof.dr. E. Reeser weer de functie van regeringscommissaris.

De benoemende organisaties staan achter de namen vermeld; de leden zonder een dergelijke vermelding waren rechtstreeks door de raad van beheer benoemd.

C. Bestuur

Ook in 1974 bestond het bestuur uit

Dr. Jos Wouters, voorzitter

Paul Hupperts, secretaris

Mr. J.H. Verhagen, penningmeester

H. Albersen

Carel Brons

Jaap Geraedts

Peter Schat.

André Jurres trad op als adviseur.

Ook in het bestuur werden, terwille van de continuïteit, de mandaten voorlopig gehandhaafd.

Er vonden 11 bestuursvergaderingen plaats, voor een groot deel gewijd aan de herstructurering en de directeursvacature. De in grote lijnen bestaande plannen tot reorganisatie kregen concreter vorm; er werd een voorstel voor een nieuwe selectieprocedure ter tafel gebracht: een belangrijke mijlpaal, omdat de selectie het eigenlijke kernpunt van de herstructurering bleek uit te maken. In samenwerking met het GNC en met hulp van enkele juristen werd dit voorstel nader uitgewerkt. Dit leidde tot de conclusie dat geheel nieuwe statuten nodig zouden zijn. Een schets hiervoor vormde onderwerp van discussies, die ook in 1975 nog zouden worden voortgezet.

Het zoeken naar een nieuwe directeur leverde in 1974 nog geen resultaat op.

Intussen werd met behulp van de afdeling Organisatie & Efficiency van het Ministerie van CRM een begin gemaakt met een organisatie-onderzoek, teneinde een duidelijk beeld te verkrijgen van wat nuttig en nodig is bij de herstructurering.

De directeursfunctie werd voorlopig waargenomen door een driemanschap, dat - omdat het niet geheel naar wens bleek te functioneren - in mei werd uitgebreid tot een groep van vijf, de z.g. staf.

Andere urgente punten, zoals vernieuwing van DAV-Serie en Sonorum Speculum en een eventuele nieuwe behuizing, kregen eveneens aandacht. De verhuisplannen werden minder urgent nadat voor het bergen van de voorraad gramfoonplaten een oplossing werd gevonden door het huren van pakhuisruimte aan de Brouwersgracht.

Voorts werd een begin gemaakt met het selecteren van werken voor de amateurncatalogus, waartoe twee commissies werden aangesteld.

D. Medewerkers

Per 1 januari 1974 verliet André Jurres de directeurspost van Donemus en werd hij benoemd tot directeur van de Eduard van Beinum Stichting te Breukelen, nadat hij bijna 24 jaar lang aan Donemus verbonden was geweest - eerst als artistiek leider, later als directeur.

I.v.m. de reorganisatie werd aanvankelijk gearzeld om direct over te gaan tot het aantrekken van een opvolger, maar in de loop van het jaar bleek een directeur als coördinerende kracht toch onontbeerlijk. Het zoeken had evenwel in het verslagjaar nog geen resultaat. Omdat de kennis en de jarenlange ervaring van André Jurres voor Donemus uiteraard van grote waarde zijn, werd hem verzocht voor-

lopig als adviseur van bestuur en staf te willen fungeren, waarmee hij instemde. De directeurstaak werd waargenomen door een drie- en later door een vijfmanschap, zoals reeds eerder vermeld.

Dit vijfmanschap vergaderde wekelijks, in aanwezigheid van de adviseur. Bovendien was er elke maand een bijeenkomst van alle medewerkers, waarbij men tot het inzicht kwam dat deze bijeenkomsten behalve nuttig ook noodzakelijk zijn, willen de medewerkers zoveel mogelijk bij de dagelijkse gang van zaken en vooral de vernieuwing van Donemus betrokken zijn.

Afgezien van het vertrek van de directeur kwam in de samenstelling van het medewerkers-team gedurende 1974 geen wijziging. Er werd derhalve met één full-time-kracht minder gewerkt, hetgeen een duidelijke lastenverzwaring voor de overigens heeft betekend.

Martien van der Kuijp

III INFORMATIE EN PROPAGANDA

Zoals 1974 voor alle afdelingen van Donemus een jaar van bezinning is geweest, zijn ook mogelijkheden voor vernieuwing van de activiteiten op het gebied van informatie en propaganda veelvuldig overdacht en besproken. Dat principiële veranderingen ook hier niet al in het verslagjaar konden worden gerealiseerd, hoeft niet te verbazen als men zich indenkt hoe deze afdeling ten nauwste verweven is met het algemene beleid van Donemus. Alleen al de kwestie van het ontwerpen van een selectie-procedure is bijvoorbeeld van groot belang voor het op gang brengen van een meer gerichte, effectievere promotie. Deze moet dan vervolgens kunnen steunen op een representatief fonds van in oplagen uitgegeven composities en een mede op die promotie gerichte documentatie van biografieën, werklijsten en andere gegevens. Het was duidelijk dat een dergelijke veelomvattende verandering van werkwijze pas in de loop van 1975 nader gestalte zou kunnen krijgen, zodat in 1974 de activiteiten op de oude voet werden voortgezet en anderzijds veel tijd en energie in het realiseren van een nieuwe constellatie werden geïnvesteerd.

Sonorum Speculum

In de jaargang 1974 verschenen de afleveringen 55, 56 en 57. Daarin werden artikelen geplaatst over Peter Schat's To You, Otto Ketting en zijn Time Machine, en Marius Monnikendam's Via Sacra. In de sector manifestaties in het Nederlandse muziekleven werden bijdragen over het Holland Festival, de Gaudeamus Muziekweek, de Muziekdagen van de ISCM in Rotterdam en de serie Musicultura van de Eduard van Beinum Stichting opgenomen. De 60e verjaardag van BUMA was aanleiding voor een overzichtsartikel. Voorts werd aandacht besteed aan de Vermeulen-fluit en de instrumentenverzameling van Carel van Leeuwen Boomkamp. De drie afleveringen bevatten bovendien boekbesprekingen en de rubrieken New Compositions en Netherlands Music Chronicle.

In het laatste nummer van Sonorum Speculum werden de lezers geïnformeerd over de voortzetting van het Donemus-tijdschrift. Vooruitlopend op de feitelijke realisatie van die vernieuwing in 1975 kan reeds hier worden vermeld dat de redactie heeft gekozen voor een Engelstalig blad met ruim tweemaal zoveel redactionele inhoud per jaargang van twee afleveringen. Deze periodiek zal Key Notes heten en evenals Sonorum Speculum gratis worden verspreid in het buitenland. Daarnaast zal in Nederland een informatiedienst worden opgezet volgens een losbladig systeem van onregelmatige afleveringen.

Gramofoonplaten

In de Donemus Audio-Visuele Serie (DAVS) verschenen de nummers 7374-2, 7374-3, 7374-4 en 7475-1. De vier platen bevatten composities van Sem Dresden, Oscar van Hemel, Tristan Keuris, Ton de Kruyf, Jos Kunst, Reinbert de Leeuw, Theo Loevendie, Willem Pijper, David Porcelijn en Peter Schat.

Omdat de platenproductie binnen het geheel van Donemus-activiteiten een tamelijk zelfstandig onderdeel is, was het mogelijk de vernieuwingsgeest van Donemus in zijn platen-serie reeds tot uitdrukking te brengen. Er werd gekozen voor een duidelijker artistiek beleid, dat het aanbod en de presentatie van Nederlandse muziek overzichtelijker en overtuigender zou maken. Aangezien de componist en zijn werk het uitgangspunt zijn, werd aan de DAV-Serie de naam Composers' Voice gegeven. De componisten hebben een belangrijke inbreng bij de keuze der werken, het maken van de toelichtende teksten en het leveren van het illustratiemateriaal. Aldus kan per plaat een duidelijke eenheid ontstaan in de presentatie, waarvoor Floris Guntenaar een originele lay-out ontwierp.

Als gevolg van de principiëlere programma-opzet zal er meer overleg met de omroepen moeten worden gevoerd.

Overige activiteiten

Van onderstaande tentoonstellingen die in binnen- en buitenland werden gehouden, kunnen er een paar in het bijzonder worden genoemd. Tijdens de marathon-amnifestatie voor de Stichting Nederland Muziek in de Rotterdamse Doelen (in februari) werd van de reizende wisseltentoonstelling gebruik gemaakt. Die werd ook ingezet tijdens de ISCM-Muziekdagen (oktober), eveneens in de Doelen. Van bijzonder belang was ook dit jaar de representatie gedurende de Donaueschinger Musiktage (oktober). Het exposeren tijdens zulke internationale manifestaties is van grote betekenis.

Tentoonstellingen

28 januari	muziekbeurs Tilburg
2 februari	manifestatie Nederland Muziek, Rotterdam
31 maart	Muziek van Nu, concert I, Stedelijk Museum Amsterdam
28 april	Muziek van Nu, concert II, Stedelijk Museum Amsterdam
5-14 juni	Auslandskulturtag, Dortmund
10-17 augustus	zomerkamp Jeugd en Muziek, Woudschoten
19 augustus	muziekbeurs Utrecht
22-29 augustus	Internationale Harpweek, Queekhoven, Breukelen
30 aug.-1 sept.	oriëntatiedagen Utrechts Conservatorium
11-14 oktober	Informatiebeurs Landelijke Bibliotheekweek, Jaarbeurs-Congrescentrum, Utrecht
22-29 oktober	ISCM Wereld Muziekdagen/Internationale Gaudeamus Muziekweek

Tot slot dient te worden vermeld dat in 1974 een begin werd gemaakt met het inbrengen van Nederlandse programma's in bestaande concertserie's. Aldus werden in de serie "Muziek van Nu" van het Stedelijk Museum in Amsterdam twee Donemus-concerten gegeven. Ook het Amsterdams kamermuziekcentrum De Suite had een speciale Nederlandse serie van 4 concerten.

Rogier Starreveld

IV BIBLIOTHEEK EN DOCUMENTATIE

A. *Donemus-copyright*

	<u>1973</u>	<u>bij</u>	<u>af</u>	<u>1974</u>
zuiver instrumentale orkestwerken	1208	33	2	1239
vocaal-instrumentale orkestwerken	497	13	-	510
zuiver instrumentale kamermuziek	1783	95	5	1873
vocaal-instrumentale kamermuziek	706	20	-	726
a cappella koorwerken	213	9	1	221
electronische muziek	32	3	-	35
id. met stem(men) en/of instrumenten)				
	<u>4439</u>	<u>173</u>	<u>8</u>	<u>4604</u>

In 1974 kregen 173 composities het Donemus-copyright. De commerciële uitgeverij (Harmonia, Hilversum) nam 5 kamer-muziekwerken en 1 a cappella koorwerk over, t.w.:

Jan Maarten Komter - Arpeggio-étude voor gitaar, Chansonatine pour 2 guitares, en Suite 1949 voor gitaar; Henk Stam - Sonatine Française pour violoncelle et piano, Max Vredenburg - Rondoletto per flauto a becco e clavicembalo, en Musique qui tombe de la tour, voor koor a cappella. Een componist liet 2 orkestwerken uit de roulatie nemen.

B. *Buitenlandse collectie*

Gebrek aan plaatsruimte en geringe belangstelling (men zoekt immers geen buitenlandse muziek bij Donemus) heeft ons doen besluiten deze collectie te schenken aan de Eduard van Beinum Stichting. Wij zijn ervan overtuigd dat deze collectie op Queekhoven veel beter tot zijn recht zal komen.

C. *Inzage- en presentexemplaren*

	<u>1973</u>	<u>1974</u>
Nederland:		
inzage-exemplaren	2250	1885
presentexemplaren	1197	858
	<u>3447</u>	<u>2743</u>
buitenland:		
inzage-exemplaren	593	628
presentexemplaren	316	321
	<u>909</u>	<u>949</u>
	<u>4356</u>	<u>3692</u>

D. *Bezoekers*

	<u>1973</u>	<u>1974</u>
Nederlandse bezoekers	2254	2300
buitenlandse bezoekers	202	211
	<u>2456</u>	<u>2511</u>

E. Geluidsopnamen

	<u>1973</u>	<u>bij</u>	<u>1974</u>
zuiver instrumentale orkestwerken	1000	77	1077
vocaal-instrumentale orkestwerken	194	11	205
zuiver instrumentale kamermuziek	1107	91	1198
vocaal-instrumentale kamermuziek	413	28	441
a cappella koorwerken	115	7	122
electronische muziek)	72	4	76
id. met stem(men) en/of instrumenten)			
filmmuziek	2	-	2
	<u>2903</u>	<u>218</u>	<u>3121</u>

Rina Smits

V COPIEREN EN REPRODUCEREN

A. Afdeling Uitgave en Copiïsten

Zoals blijkt uit de gegevens van Rina Smits (zie hoofdstuk IV, Bibliotheek en Documentatie) verzorgde Donemus in 1974 de uitgave van 173 nieuwe composities. Meer dan voorheen werd aandacht besteed aan de kwaliteit van de uitgaven. Basis was, als voorheen, het handschrift van de componist. Dit betreft dan echter de notentekst, waarover overigens - meer dan vroeger - overleg plaatsvond. Het schrijven op transparantpapier (waarvoor een aantal nieuwe lineaturen werd ontworpen) nam toe. Veel componisten maakten gebruik van de mogelijkheden advies in te winnen omtrent het gebruik van bepaalde pennen en inktsoorten e.d. Dat leidde tot duidelijker en overzichtelijker notaties. Wat titelbladen en inleidende teksten betreft: deze werden nu als regel door onze afdeling ontworpen, geredigeerd, vertaald en getyped, uiteraard in nauw overleg met de componisten. Van 26 orkestwerken en 26 kamermuziekcomposities werden er partijen aangemaakt. Ook werden er weer van enkele oudere composities (en zelfs een paar nieuwere) nieuwe copieën geschreven. Als voorheen baarde het wisselend bestand van free lance copiïsten ons weer de nodige zorgen. De toewijding en trouw van deze zo belangrijke medewerkers van buiten dient echter te worden geprezen.

Nico Schuyt

B. Afdeling Reproductie

Dankzij de vervanging van oude apparatuur - in 1973 microfilm- en ontwikkelapparaat, in 1974 een elektrische snijmachine - zijn wij er in het verslagjaar in geslaagd een nog beter verzorgd product te leveren. Ondanks de nieuwe apparatuur blijft de nauwkeurigheid bij het afdrukken van de transparanten door middel van lichtdruk echter een grote rol spelen. Vrijwel iedere partituur vraagt zijn eigen druksnelheid. Door een nieuwe werkverdeling en grote inzet op de Reproductie-afdeling mag gesteld worden dat 1974 een zeer bevredigend jaar is geweest.

Louis Neesman

VI EXPLOITATIE

A. Verkoop van kamermuziek in Nederland

	<u>1973</u>	<u>%</u>	<u>1974</u>	<u>%</u>
particulieren	3745	49	4501	47
conservatoria	371	5	474	5
Instituut voor Muziekwetenschap	152	2	119	1
NOS	425	6	455	5
via de muziekhandel	2875	38	3996	42
	<u>7568</u>	<u>100</u>	<u>9545</u>	<u>100</u>

B. Verkoop van kamermuziek in het buitenland

	<u>1973</u>	<u>%</u>	<u>1974</u>	<u>%</u>
particulieren	581	12	545	10
Rudolf Erdmann	726	15	822	15
C.F. Peters Corp.	2974	62	3569	65
Alfred Lengnick & Co. Ltd	310	6	329	6
overige vertegenwoordigers	153	3	115	2
via de muziekhandel	89	2	103	2
	<u>4833</u>	<u>100</u>	<u>5483</u>	<u>100</u>

Zoals uit bovenstaande gegevens blijkt is het aantal in Nederland verkochte delen in vergelijking tot 1973 met bijna 2000 (= 26%) toegenomen, het aantal in het buitenland verkochte delen met precies 650 (= 13,5%).

Het is in het algemeen niet eenvoudig om de oorzaken van de fluctuaties in de verkoop te analyseren, maar in het verslagjaar moet o.i. behalve de toeneming van de vraag, ook de verbeterde werkwijze van de Reproductie-afdeling een rol gespeeld hebben: een reeds lange tijd bestaande achterstand in de afleveringen werd in 1974 geheel ingelopen.

C. Verhuur van orkestwerken (werkelijke uitvoeringen)

	<u>1973</u>	<u>%</u>	<u>1974</u>	<u>%</u>
Nederland: beroepsorkesten	178	46	148	52
radio-orkesten	34	9	11	4
amateurorkesten	141	37	107	38
relais Wereldomroep	29	8	16	6
	<u>382</u>	<u>100</u>	<u>282</u>	<u>100</u>
buitenland: via vertegenwoordigers	41		37	
via Albersen & Co. B.V.	12		6	
	<u>53</u>		<u>43</u>	

Dit is de eerste keer dat - volgens de nieuwe methode van administreren - een vergelijkend overzicht tussen twee verschillende jaren mogelijk is. Helaas moeten wij constateren dat, in tegenstelling tot de forse toename van de verkopen, de verhuur van orkestwerken in Nederland met 26% is teruggelopen. Voor het buitenland is de achteruitgang 19%.

Harry Hablous